

vereniging

ORDE DER VERDRAAGZAMEN

Giro nr 46 88 74 t.n.v. de Penningm. der "ODV" Delfgauw

Uitsl.v.publ.& abonn.: Van Blankenburgstr. 76, 2517 XT Den Haag, tel.070-465592
(tussen 17.30 en 18.30 uur)

Secretariaat: Troelstralaan 38, 2641 WG Pijnacker tel.01736-6577

Verschiijnt 2x p.m.

15 november 1985

Nadruk verboden

30e jrg. nr. 5

x in kantlijn betekent vraag

- in kantlijn betekent antwoord

Goedenavond,

Voor ik het onderwerp van vanavond ter sprake breng moet ik u erop wijzen dat wij niet alwetend of onfeilbaar zijn, denkt u dus zelf na.

Ons onderwerp van vanavond is:

GOEROES: BEDRIEGERS OF HELPERS DER MENSHEID?

De titel gaat uit van de bekende vergissing dat een goeroe of een oplichter, dan wel iets bovenmenselijks moet zijn. Laten we daarom eerst eens kijken wat een goeroe eigenlijk is. Het is niet alleen een geestelijke meester, zoals men in het westen vaak veronderstelt, een goeroe is iedereen die je kunsten bijbrengt of wijsheid, onverschillig op welk gebied, met dien verstande dat de goeroe door zijn leerling wordt gekozen, maar dat het aan de goeroe is een leerling die hem kiest al dan niet te aanvaarden. Verder bestaat eveneens in het oosten de traditie, dat wanneer een leerling zijn meester heeft gekozen en zijn meester hem heeft aanvaard, de leerling daardoor als het ware horig is aan de meester tot deze hem ontslaat of als volleerd laat gaan. Maar zelfs als hij zelf misschien alweer leerlingen heeft blijft de band met de goeroe in heel veel gevallen aanwezig.

Dat het geen zachte meesters zijn kunt u van mij aan nemen. Een echte goeroe is een mens, natuurlijk, en als hij toch een leerling heeft, waarom zou hij zich dan niet laten bedienen? Een goeroe kan wel eens een keer nijdig worden. Een goeroe die zijn leerling afrost is helemaal geen uitzondering. U moet dus niet denken dat het een beeld van heiligheid is waarmee wij geconfronteerd worden. Een goeroe is iemand die bepaalde gaven, kwaliteiten of wijsheid bezit en deze aan leerlingen die hij heeft aanvaard, wil doorgeven. Daarmee is alles gezegd.

Vervolgens kun je je afvragen: Er zijn zoveel van die goeroes, zijn dat nu eigenlijk bedriegers? Heel vaak wel, maar dat wil niet zeggen dat ze geen wijsheid bezitten. Het wil ook niet zeggen dat ze hun leerlingen niet het een of ander geven dat werkelijk de moeite waard is. Maar het betekent doodgewoon, dat ze voor de buitenwereld een bepaalde show van heiligheid opvoeren die ze niet helemaal waarmaken. Het is net als de geschiedenis van die pastoor, die van zijn mensen vroeg dat zij op vrijdag vis zouden eten. Aangezien hij zelf meer van gevogelte hield doopte hij zijn kip op die dag tot vis. Maar hij kloof er wel lekker aan. Dat is misschien een aardig voorbeeld van de manier waarop zo iemand een bedrieger kan zijn.

Een meester heeft behoefte aan een zekere luxe. Nou, als zijn leerlingen hem die verschaffen waarom zou hij het niet nemen? Want zij zijn tenslotte toch zijn dienaren, zijn horigen, ook al zou hij misschien zelf zeggen dat ze zijn kinderen zijn. Dat moet u helemaal niet zien als oplichting vanuit het standpunt van zo'n leermeester. Het westen kan daar zoiets van maken. Ze zeggen: Ja, maar er zijn van die goeroes die een heel zakelijk imperium laten opbouwen door de vrijwillige arbeid van degenen die zij zonder enige vergoeding dienstbaar aan zich hebben gemaakt. Dat is wel waar, dat doen ze. Maar wat geven ze daarvoor terug? Zo'n vraag kun je nooit algemeen beantwoorden. Er zijn heel veel goeroes die niet eens met hun leerlingen spreken. Maar aan de leerling is het voorrecht gegund om, wanneer de meester mediteert, in diens nabijheid te mediteren. Dat is natuurlijk bijgeloof vanuit een westers standpunt, maar zo iemand ondergaat iets van de uitstraling, van de emoties van zijn meester. Hij krijgt daardoor bepaalde normen in zichzelf. Hij kan daardoor de dingen anders gaan benaderen en gaan zien. Hij wordt als het ware wijs door datgene wat hem niet wordt meegedeeld, maar wel wordt overgedragen. Dan zou je moeten zeggen: 'Zo'n meester is een zegen voor de mensheid', want ieder die hoe dan ook mensen bewuster maakt zou ik een zegen voor de mensheid willen noemen.

De moeilijkheid in de stelling van dit onderwerp is juist, dat sommigen van de meesters, de goeroes, de leraren, aan de ene kant hun leerlingen werkelijk heel veel geven en aan de andere kant dingen doen, die vanuit een burgerlijk standpunt bezien heel dicht bij bedriegerij komen.

Laat mij u nu een vraag stellen. Op de Filipijnen is een tijdlang gewerkt door mensen die paranormale operaties verrichtten. Nu is het zeker dat ze een aantal ongeneeslijk ziek verklaarde mensen genezen hebben. Niet alle maar toch het merendeel van de ongeneeslijke patiënten, ongeveer 25 tot 30 procent. Dat is erg veel, medisch gezien tenminste. Nu kun je zeggen: Die mensen waren bedriegers, want wanneer ze door de huid een bloederige massa (dat was het kwaad) naar buiten haalden, dan was dat heel vaak een overblijfsel van het binnenste van een kip. Ook het bloed was niet bepaald van menselijke aard. Je kunt zeggen: Dat is oplichterij. Ja. Maar als de patiënt nu beter wordt, is dat dan bedriegerij? Kunt u daar een antwoord op geven? Ik niet. Vanuit het standpunt van de genezer is die goocheltruc (meer is het niet) nodig,

omdat je op deze manier de patiënt en ook de omstanders confronteert met iets, waardoor ze denken: Er is werkelijk iets gebeurd. Die geesteshouding heb je weer nodig om de gevolgen van je geestelijke ingreep snel te laten genezen. Is die man een oplichter of niet?

Een ander voorbeeld. Er is in Engeland een dominee die in zijn vrije tijd een hartstochtelijk goochelaar is. Die man vertoont soms zijn goochelkunsten in de kerk tijdens zijn preek. Is die man nu een comediant, een oplichter, een bedrieger, of is hij een waar verkondiger van het Woord? Als je begrijpt dat hij het doet om zijn kerk vol te krijgen en zo het Woord te kunnen verkondigen vanuit zijn standpunt, dan is dat absoluut logisch en goed. Maar aan de andere kant, als je plechtstatig de ontmoeting met God bekijkt, dan is het misschien toch wel een beetje

Als u bezig bent met goeroes dan moet u heel goed onthouden: Een goeroe die leerlingen zoekt is geen goeroe, want het wezen van de Goeroe, van de werkelijke leermeester, zeker de geestelijke leermeester, is juist, dat alleen de leerling die hem zoekt soms, maar niet altijd en vaak onder bijzondere voorwaarden, door hem wordt aanvaard. Dus als iemand zegt: Ik ben uw goeroe en ik kom u uitnodigen, dan zeg je: 'Dat zal wel een beetje waardeloos zijn', want het is misschien iemand die een mate van half-religieuze hysterie heeft, het kunnen ook geestelijke processen zijn. Een meester die je iets geeft en je daardoor in staat stelt zelf iets te zijn of te worden, die helpt een mens niet alleen bewuster te zijn, maar ook het leven juist te benaderen. Hij is een betere invloed voor zijn omgeving en dat is een zegen voor de mensheid.

Nu zijn er natuurlijk allerlei tradities en een deel daarvan zou ik willen onderbrengen bij de Duizend-en-een-nacht. Ik vind het net iets beter dan de Gebr. Grimm en het zweeft tussen Duizend-en-een-nacht en Andersen. Maar laat mij heel algemeen iets vertellen uit het verre verleden, dan begrijpt u misschien beter waarom ik het zo benader.

In een heel ver verleden zijn er mensen geweest die dachten dat ze konden spreken met de voorvaderen. Doordat ze dat intens geloofden waren ze inderdaad gevoelig voor geestelijke krachten. Ze waren vaak geïnspireerd en later zelfs mediamiek. Maar deze mensen spraken niet over degenen die hen inspireerden, maar namen altijd het beeld van de voorvader als basis. Dus: 'Het stamopperhoofd (dat drie generaties geleden was doodgegaan) zegt u dat'. Het kwam helemaal niet van het stamopperhoofd, maar wat er gezegd werd was ten eerste vaak verstandig en bovendien werd het inderdaad inspiratief ontvangen. Was dat oplichting? Misschien een klein beetje.

Er kwamen goden. Goden waren oorspronkelijk personificaties van onverklaarbare verschijnselen. De priesters die die goden en godinnen vereerden, wisten op veel terreinen heel goed wat er gebeurde. Bijvoorbeeld: In Egypte kregen ze onder meer scholing in bepaalde vormen van hypnose; ze wisten iets van psychologie, al noemden ze het niet zo; ze wisten wonderen te doen die, gezien vanuit het standpunt van vandaag, in feite grotendeels chemische trucjes waren.

Er was zelfs een tempel, waarvan de deuren mysterieus opengingen naar het heilige wanneer het altaarvuur werd aangelegd. Alleen zat er wel een stoomdrukleidinkje onder, heel primitief, maar net genoeg om via een zuiger die deuren om hun as te laten draaien. Was dat bedrog? Misschien. Je kunt zeggen: Het was niet helemaal eêrlijk. Maar aan de andere kant moet je toch ook vaststellen dat ze daardoor hun invloed behielden, dat ze het volk iets gaven om naar op te kijken; dat ze met dat geloof aan die goden de mensen een zekere steun gaven en dat het door het geloof oorspronkelijk mogelijk is geworden een ordening tot stand te brengen, die niet alleen op macht berustte, maar wel degelijk ook op een zekere rechtsverdeling, invloedsverdeling.

Dan kunnen we kijken naar het christendom. Het eerste christendom was helemaal niet onderworpen aan de paus. Onfeilbaar gezag bestond er niet. Omstreeks 1800 is de paus pas onfeilbaar geworden. Hij maakte toen zoveel vergissingen dat er wel iets tegenover moest staan. Men had toen een gezag nodig dat de leerstellingheid kon verdedigen, ook als het theologisch gezien aantastbaar was. Maar in het begin was het christendom heel anders. Pas op het ogenblik dat er een macht ontstaat waarin het christendom invloed heeft, wordt het belangrijk dat men één bepaalde vorm van leer aanhangt. U kent al die concilies van Trente en Nicea. Daar heeft men toen gezegd dat heel veel mensen, die toch heel wat dichterbij het leven van Christus stonden dan u tegenwoordig, ongelijk hadden als ze bepaalde manieren hadden om Jezus te bezien en te benaderen, of zelfs om het Oude Testament te verwerpen omdat Jezus immers had gezegd: Ik ben u het Nieuwe Verbond, het Oude is afgesloten. Dit zijn allemaal dingen waarbij je je afvraagt: Was dat nu bedrog of niet? Zeker is, dat er priesters zijn geweest die uit zelfzucht een mate van bedrog pleegden. Het is ook zeker, dat er allerlei oneerlijkheden in vele religieuze bewegingen een rol speelden. Maar is dat bedrog? Ik geloof dat je kunt zeggen: Het zijn praktijken waar wij het onder omstandigheden niet mee eens zijn. Maar van bedrog kun je pas werkelijk spreken, als hetgeen naar voren komt, hetgeen u wordt geleerd, zelfs de sacramenten en zo, voor u geen betekenis hebben, voor u niet beleefbaar zijn en in de werkelijkheid niets betekenen en niets weergeven wat voor u ook maar enigszins reëel kan zijn. We kunnen dan ook zeggen: Degenen die het christendom in vele verschillende vormen onderrichten, zijn geen bedriegers. Zij brengen ieder hun eigen vorm van wijsheid over, hun opvatting van hetgeen juist is. Waarom zou een goeroe, die ook zijn fouten maakt, dan wel een bedrieger moeten zijn als hij precies hetzelfde doet? Waarom mag een kerk of een kerkgenootschap overal gebouwen kopen, zalen, kerken en kathedralen optrekken en mag de goeroe geen plaatsen van bijeenkomst aanschaffen? Natuurlijk, het kost geld, het moet ergens vandaan komen, dat weet ik wel. Maar dat is bij de gelovigen toch ook zo? Laten wij ons liever afvragen wat de goeroe zoals u hem beschouwt, dus de geestelijke leermeester, in feite te zeggen heeft.

De goeroe kijkt naar u, naar uw wezen. En wanneer hij met u spreekt of u leringen geeft, dan reageert hij op datgene wat u bent. Niet op wat anderen zijn, niet op een algemene waarheid. De werkelijke leermeester stelt zich in op hetgeen ú bent en op hetgeen ú doet. De leermeester helpt u daardoor, innerlijk zowel als naar buiten toe, in uw leven een evenwicht en een rust te vinden, die u zonder dat nooit zou kunnen verkrijgen.

De goeroe of leermeester geeft u daarnaast vaak bevelen of voorschriften. Er zijn gebieden waarop u vanuit het standpunt van uw leermeester nog niet rijp genoeg bent om zelf een beslissing te nemen. Hij vindt dat voor u net zo gevaarlijk als u het vindt voor een kind van tien jaar om in een auto te kruipen en over de weg te gaan rijden. Dus ook door die bevelen, die raadgevingen, helpt hij u en doet zeer veel voor u. Hij heeft natuurlijk een eigen visie op de kosmos, omdat elke mens verschillend is (en wat dat betreft ook elke geest). Natuurlijk is de ene goeroe een beetje anders dan de andere. Er zijn wel eens vergaderingen geweest waar vele goeroes met elkaar slaags raakten. Het was toevallig in een gebied waar ze baarden droegen. Ze kwamen er met veel minder baard uit dat ze erin waren gegaan, maar dat is gewoon menselijk.

Een goeroe kan u alleen helpen de weg te gaan die hij zelf heeft gevonden. Hij kan u alleen de wijsheid geven die hij zelf heeft verworven. Hij kan u krachten geven, maar hij kan u alleen de kracht werkelijk overdragen die in hemzelf berust. En als hij dat doet, dan is hij een goede leermeester. Niet alleen een zegen voor de mensheid, maar zeker ook een sleutel tot veel hogere bewustwording.

U zult gemerkt hebben dat wij bij de Orde dat woord goeroe niet al te vaak gebruiken. Wij spreken over het algemeen over ingewijden; grote ingewijden, kleine ingewijden. Ook een ingewijde kent de totale waarheid niet; hij staat er dichterbij. Een grote ingewijde overziet meer van de geheimen van het bestaan dan de kleine ingewijde. Maar van uw standpunt bezien zijn ze allebei goeroes. Wanneer een ingewijde u helpt uzelf te worden, dan is daarmee één van de grootste problemen van de mensheid opgelost. Want je kent niets werkelijk, zelfs jezelf niet. Probeer dan althans jezelf te zijn zoals je jezelf ziet en tracht niet jezelf te maskeren. Juist omdat mensen zo weinig weten over zichzelf dragen ze honderd-en-één maskers. Probeer dan het een keer zonder masker te stellen, dan vindt u iets van waarheid. Zolang u tegenover de een of andere leermeester met bepaalde pretenties optreedt of op grond van het feit dat u een leermeester heeft die met pretenties tegenover anderen optreedt, maakt u fouten. Gezag is niet datgene wat je opeist, het is hetgeen je uitstraalt. Wijsheid is niet iets dat je moet verkondigen. Wijsheid is juist datgene wat je in staat stelt te zwijgen tot het nodig is te spreken. De hele wereld is voor een deel illusie, althans dat gelooft een heel groot aantal mensen op deze wereld (ik denk dat het op het ogenblik een derde van de wereldbevolking is). Maar wat die illusie is weet niemand. De illusie is datgene wat je zelf scheidt.

Je scheidt je een beeld van jezelf. Maar je kunt vaak zelf niet geloven in het beeld dat je tegenover anderen probeert te tonen. Dan faalt je. Een leermeester die je helpt een werkelijkheid te vinden die niet strijdig is met datgene wat er in je leeft, helpt je ook de wereld te begrijpen in je eigen termen, met je eigen vermogens en aan de hand van je eigen beperking. De leermeester heeft geen trechter, zodat hij de wijsheid ingiet zoals de een of andere sportvlieger via een trechter even een paar honderd liter benzine naar binnen gooit. Hij kan u alleen datgene doen beseffen wat u bent. Hij kan u de mogelijkheid geven de maskers terzijde te laten en zo met een weliswaar niet gekende maar dan toch onaantastbare waarheid te leven en te werken. Ik meen dat te veel mensen in deze tijd met duizend-en-één maskers leven en niet slechts met honderden-één. Tonen van iets dat je in wezen helemaal niet bent is gewoon noodzakelijk geworden om je in de wereld te handhaven. Bedrog is tegenwoordig iets dat erbij hoort. Hoe kun je, zonder dat je met de waarheid zo nu en dan eens de hand licht, goed zaken doen? Hoe kun je dan nog politiek bedrijven? Hoe kun je dan nog (vult u zelf maar in). Toch moet deze wereld terug naar een grotere eerlijkheid. Maar dat kan nooit als je verliefd raakt op een beeld dat je anderen toont. Dat kan alleen als je kunt terugkeren tot datgene wat je wezenlijk bent, ook als u het kennelijk niet volledig kunt omschrijven. Nogmaals, elke leermeester die een of meer mensen helpt dit te bereiken, helpt niet alleen de mensheid daarmee verder vooruit. Hij scheidt bovendien een geestelijke mogelijkheid, die tot eeuwen na de dood van de betrokkene een invloed kan blijven op aarde. Je kunt natuurlijk zeggen: Licht is bedriegelijk. Wanneer ik een kaars aansteek en ik zet een blauw glazen vaasje voor de vlam dan is het maanlicht. Als ik er een geel glaasje voor zet dan is het zonlicht. Als ik er rood voor zet dan denken de mensen weer wat anders. Wat wij het bedrog noemen is het gekleurde glas. Het gaat er niet om of er een bepaald glaasje voor staat, het gaat erom of de lamp brandt. En elke werkelijke goeroe draagt iets in zich van het innerlijke licht, van de grote wijsheid, van de kosmische kracht. Zolang dat aanwezig is ben ik vanuit mijn standpunt bereid al die kleine pretenties en al die dingetjes die u maatschappelijk minder aanvaardbaar vindt, eenvoudig op de koop toe te nemen. Ik hoop dat dit als inleiding voldoende is.

En nu wilt u zo dadelijk ook nog weten wat ik dan wel denk van de Bhagwan.

De Bhagwan heeft een heleboel dingen gedaan die voor u niet erg aanvaardbaar zijn en die voor de gemeenschap waarbinnen hij zich de laatste tijd bewoog ook niet aanvaardbaar waren. De Amerikanen hebben hem als het ware het huis uitgeschopt omdat hij, zuiver om reden van nationaliteit, buitenlanders in zijn commune, liet wel, een naamhuwelijk liet sluiten met Amerikaanse burgers. Maar voor hem was niet een aantal staatkundige regels maar de commune de werkelijkheid. Misschien hebben ze hem er soms wel wat voor gegeven, dat geloof ik graag. Maar hij gebruikte voor zichzelf ook weer niet zo gek veel. Hij had een daverende luxe, maar die was niet alleen van hem.

We kunnen dus niet zeggen: Die Bhagwan is echt een grote oplichter, ofschoon heel veel mensen blij zouden zijn als ze het zouden kunnen zeggen. Maar het tegendeel is waar, de man had zo weinig zakelijk begrip, dat zijn sekretaresse er gemakkelijk met de kas vandoor kon gaan. Een werkelijke oplichter is wel zo geslepen dat hem dat niet overkomt. Wat heeft de man gedaan? Hij heeft een wereldje geschapen waar alle mensen die daar buiten staan niets van begrijpen. Het is een wereld van vrede, van samenwerking. Het is een wereldje, waarin werken niet meer de bittere noodzaak is die je protesterend volbrengt om je vrije tijd te verdienen, maar iets waar je met hart en ziel achter staat, dat deel is van je leven, dat inhoud en zin geeft aan je leven. Het bewijs van deze lering heeft hij aan een groot aantal leerlingen gegeven, maar die hebben allemaal een Hindoe-achtergrond. Vanuit westers standpunt zijn die leringen misschien hier en daar een beetje overdreven onaantastbaar. Maar wat heeft hij zijn mensen gegeven? Hij heeft zijn mensen heus ook vrede gegeven. En als sommige van die gemeenschappen iemand al niet zo gemakkelijk laten gaan, dan heeft hij in ieder geval van zijn bekeerlingen nooit gevangenen gemaakt. Er zijn andere sekten die dat wel gedaan hebben. Ik geloof dat deze man inderdaad, niet voor allen maar voor zeer velen, een goeroe is geweest. Ook ben ik van mening dat de man, door hetgeen hij anderen heeft gegeven en bijgebracht, een manier van denken en leven in de wereld heeft verbreid, die juist in deze moderne tijd van grote betekenis is. Toch mogen we vanuit een ander standpunt zeggen dat hij een bedrieger was, want hij heeft zich tenslotte ook verrijkt, zij het dan niet direct in geld maar in alle aangename dingen des levens, op kosten van de soberheid die hij zijn leerlingen dan toch wel bijbracht. Goed, in die zin is hij ook een bedrieger geweest, maar vanuit zijn eigen achtergrond had hij daar als leermeester volledig recht op. Men zegt: Hij is naar Amerika gegaan om daar eens lekker veel te verdienen. Ho, wacht even. Hij had zijn eigen nederzetting in zijn eigen land. Het zijn zijn volgelingen geweest in de VS die op eigen houtje een hele stad hebben gesticht, in de woestijn overigens. Toen hebben ze de Bhagwan gevraagd eens te komen kijken. Hij is gekomen en hij is daar gebleven. Zijn schuld? Ik weet het niet. Nogmaals, ik zou hem niet zonder meer een bedrieger willen noemen. Zo hij dan geen zegen zou zijn voor de mensheid, geloof ik dat je wel mag zeggen dat hij voor velen van zijn volgelingen een zegen is geweest. Voor heel veel van zijn volgelingen, of ze nu eigenaardig doen of zijn of niet, heeft hij een uitweg betekend uit een wereld waarin ze anders aan de drugs verslaafd zouden zijn of op een andere manier te gronde zouden zijn gegaan. Dit moet dan toch even worden aangetekend.

Er zijn nog heel veel andere meesters, soms zichzelf uitroepende tot de Eeuwige Verlichte of wat anders. Zij bedriegen wel eens wat, maar niet allen geven niets terug. Velen van hen geven voor dat beetje dat ze nemen in feite erg veel terug. Mijn eindconclusie mag dan ook luiden: Zolang in feite vormen van woordbreuk, oplichting e.d. fatsoenlijk zijn in de normale maatschappij en zelfs een essentieel deel kunnen uitmaken van bepaalde beroepssethiken, mogen wij de geestelijke leermeesters daarom niet veroordelen.

De vraag is: Wat wordt er bereikt? Wanneer een politicus, ongeacht het bedrog in de tweeslachtigheid van zijn woorden, zijn woordbreuk tegenover de kiezers, tenslotte wat ten goede bereikt, dan is het dat waaraan je hem kent. Vader Drees was een heel goede man, hij was zelfs een staatsman, wat in Nederland niet zo vaak voorkomt. Geen groot staatsman, want die heb je in Nederland eigenlijk niet, die worden alleen geëxporteerd. Deze Drees heeft vele malen geïntrigeerd; hij heeft ten minste driemaal uitdrukkelijk kiezersbedrog gepleegd. Toch heeft hij heel veel goed gedaan en daarom mag je zeggen dat hij binnen het Nederlandse politieke kader een groot man is. Als we het zo bekijken laten we dan op dezelfde manier kijken naar de geestelijke leraren, hoe zij zich ook mogen noemen, en zeggen: Als jullie al een hoop eigenaardigheden hebben dan zullen we die accepteren, zolang datgene wat je tot stand brengt maar goed is. Dan heeft u meteen een punt om na de pauze op terug te komen. Want het Nederlandse volk is een zeer principieel volk. Nederland loopt over van de principes, zodra het anderen betreft.

DISCUSSIE

- x Zijn er ook vrouwelijke goeroes?
 - Heel veel. Het is opvallend dat het aantal vrouwen dat zich goeroe acht echter veel groter is dan het aantal dat het is. Dit geldt trouwens voor de mannen bijna evenzeer.
- x Kunt u iets vertellen over de Chankara Charia van het noorden (India) en over alle vier de Chakara's?
 - Dat zou mij op dit ogenblik te ver voeren.
- x Hitler zou een medium geweest zijn, waardoor zich negatieve krachten uitten. Himmler zou een soort zwart magisch genootschap hebben waar de SS in kastelen hun ritën hadden. Er zouden ook relaties met Tibet zijn. Is het mogelijk dat er toen een magische achtergrond aan het fascisme ten grondslag lag?
 - Dat is juist. Niet juist is dat Hitler zelf medium was. Wat dat betreft moeten we zeggen dat Goebbels, Göring, Himmler, zelfs Rosenberg en nog een paar anderen, behoorden tot mystici en zijn gekomen tot een soort Germaansmagische cirkel. Deze heeft ongeveer 10 jaar gefunctioneerd. Tibet was hier niet bij betrokken. Het is wel zo, dat men gebruik heeft gemaakt van een aantal gegevens en leringen die in Tibet gebruikelijk waren bij verschillende soorten Lama's, terwijl men ook regelmatig enkele ritën gebruikte, die behoorden tot het noordelijk klooster-vande-magie, waarin onder meer opstanding van doden, bevraging van orakels e.d. plaatsvond. Hitler heeft het bevragen van orakels echter verboden. Hij vond zichzelf genoeg.
- x Sai Baba eist van zijn volgelingen een sterke devotie. Krishnamurti predikt zelfverantwoordelijkheid. Waarom zo'n sterke tegenstelling?
 - Mensen zijn altijd verschillend. De een vindt dik mooi, de ander dun. Het is duidelijk dat een geestelijke lering moet uitgaan van datgene wat de mensen nodig hebben.

Het is dwaasheid om iemand die een kruk nodig heeft een autopod te geven of omgekeerd. Daarom zijn de leringen van velen sterk gebaseerd op wetten, op regels, op eisen. Krishnamurti heeft zich na zijn jeugdijaren echter juist van deze zaak losgemaakt en heeft daardoor volgens mij de meer juiste leer gevonden, die echter door weinigen volledig gevolgd schijnt te kunnen worden. Met andere woorden, Krishnamurti, die eigenlijk niet eens leraar of meester wilde zijn, is dit mijns inziens in hogere mate dan vele anderen die strenge eisen aan hun volgelingen stellen.

x Is Sai Baba een handige goochelaar of een ingewijde?

- Ingewijde en zich voordoen als ingewijde is ongetwijfeld een groot verschil. Een handige goochelaar is hij in sommige gevallen, daarnaast beschikt hij over een mate van werkelijke kennis en is hij wel degelijk een mysticus. Op grond van deze kwaliteiten kan hij dus voor zijn volgelingen betekenis hebben en hun ook iets meegeven. Hij kan in hen zelfs bepaalde krachten wekken, maar hij heeft de neiging te suggereren dat hij veel meer bij hen kan wekken en in de praktijk ook waar zal kunnen maken.

x Waarom laat Sai Baba zich tegelijkertijd aan zoveel mensen zien, leeft hij werkelijk buiten tijd en ruimte?

- Voor zover mij bekend is niet. Waarom hij zich aan zoveel mensen gelijktijdig laat zien kan ik u niet zeggen. Ik wil u er alleen op wijzen dat Stalin zelfs 23 dubbelgangers had, zodat hij ook overal aanwezig kon zijn als hij dat wenste en dit zelfs zonder zelf enig risico te lopen. Hetzelfde geldt voor bepaalde andere staatslieden, zelfs voor wapenhandelaren, die ook hun dubbelgangers hebben. Je zou daar dan ook een mogelijkheid in kunnen zoeken dat hij werkelijk buiten tijd en ruimte bestaat. Maar het is mij niet bekend. Gezien zijn menselijke verschijning en kwaliteiten acht ik het bijna onmogelijk.

x Hanteert iedere goede leraar een mate van esoterie of van leren omgaan met krachten?

- Het ligt eraan wat u esoterie noemt. Elke goede leraar probeert u ertoe te brengen de kern der dingen te zien. Volgens mij is dat een mate van esoterie, zeker als u zichzelf daarbij ingesloten acht. Hij zal u daarnaast in veel gevallen proberen duidelijk te maken welke (meestal niet ontwikkelde) kwaliteiten en mogelijkheden een mens bezit en u ertoe brengen deze kwaliteiten te ontwikkelen en te gebruiken. In zoverre kan ik uw vraag met 'ja' beantwoorden.

x Wat is het verschil tussen goeroe en sekteleider?

- Goeroe is een titel die wordt toegekend door de mensen. De leerling vraagt: Wilt u mijn goeroe zijn. De goeroe zegt niet: Ik ben uw goeroe. Daarmee is een verhouding vastgesteld. Een sekteleider heeft niet deze zuiver persoonlijke verhouding. Bij een sekte hebben we altijd te maken met een filosofisch of religieus stelsel, waarbij de wetten weliswaar zijn opgesteld door de sekteleider, maar door deze niet worden erkend als voortgekomen uit hemzelf, maar worden toegeschreven aan God of wel andere hogere krachten en invloeden.

x Is Inayat Khan een grote ingewijde en is zijn leer nog belangrijk voor de hedendaagse mens?

- Hij was een zeer groot denker, een zeer bewust mens.

Dit is geen vraag die je reël kunt beantwoorden. Krishnamurti zou misschien over water kunnen lopen indien het nodig is. Maar waarom zou hij het doen als het niet nodig is? Je kunt veel beter over een brug lopen, dat valt niet zo op. Met andere woorden: Als meesters dergelijke feiten voortdurend proberen te manifesteren, dan is dat eenvoudig een bewijs van een zekere onrijpheid als meester. Wanneer ze zover zijn dat ze dat volledige meesterschap bezitten, dan zouden ze wel meer kunnen, maar ze vinden het niet nodig het te doen. Als ze het al doen gebeurt dat om een ander te helpen en niet om te laten zien hoe hoog en goed zij wel zijn.

- x Is Jaimal Charan Singh (goeroe van de Sikhs) een even groot meester als Jezus? Heeft hij ooit wel eens eenzelfde staat van verlichting bereikt?
- U vraagt mij hier voortdurend een oordeel uit te spreken en vergelijkingen te maken waar ze niet mogelijk zijn. Laten we het zo zeggen: De stichter van de Sikhs en enkele van zijn volgelingen of opvolgers hebben soms een staat van absolute eenheid bereikt met de kosmos. Dat is zelfs voor Jezus, meen ik, niet hoger of beter te bereiken, voor zover ik weet. Maar ik kan niet zeggen Mohammed of Lao Tze of wie dan ook is meer of minder dan een ander. Ik kan alleen zeggen: Hier is sprake van een verlichting (daaromtrent weet ik iets) en daar is dat niet het geval. Maar om teleurstelling en strijd op aarde te voorkomen kun je er in het laatste geval beter het zwijgen toe doen.
- x Volgens Krishnamurti is de innerlijke meester het belangrijkste. Hij wijst daarbij niet alleen het gezag uit de buitenwereld maar ook het gezag van ervaring af. Gaat hij daarin niet te ver?
- Voor u wel. Eerst degene die beseft hoezeer het geheel van de wereld om hem heen een projectie van zijn eigen wezen en voorstellingen mede omvat, is bereid aan te nemen dat ervaringen op zichzelf niet belangrijk zijn en hoogstens een symptoom zijn van een innerlijkheid en een innerlijk gebeuren, waarin de eigen juiste en volledige ontwikkeling misschien toch wat meer kenbaar wordt. Dat is alles.
- x Hoeveel meesters en adepten zijn er op het Wesakfeest? Welk percentage is van buitenaardse oorsprong? Geldt dit Wesakfeest ook voor hen als een groots gebeuren?
- Neemt u mij niet kwalijk dat ik glimlach. Ik heb het al gezegd: Het bureau Statistiek is onbereikbaar. De aantallen adepten die aanwezig zijn bij zo'n Wesakfeest verschillen nogal eens, maar wat deze wereld in de stof betreft ligt dat gemiddeld tussen minimaal 60 en maximaal 360 aanwezigen. Buitenaardse wezens zijn wel eens aanwezig, evenals entiteiten die niet op aarde zijn geweest. Maar zij doen dit meer als waarnemers. Het Wesakfeest behoort tot deze wereld, het heeft te maken met de mensheid. De krachten waarmee wordt gewerkt zijn die van dit zonnestelsel en van de totale ziel van de mensheid en dus niet van andere, buitenaardse wezens.
- x Wordt de behoefte aan goeroes in deze tijd groter? Waarom?
- Daar moet ik even over nadenken. Ik zou zeggen: De behoefte aan goeroes is altijd groot. Maar de neiging een goeroe te zoeken in deze tijd is heel vaak niet veel meer dan een vlucht voor eigen gevoelens van onvolkomenheid of minderwaardigheid.

Wie naar een goeroe toe vlucht, vlucht na korte tijd weer van hem heen. Dus ik denk niet dat je kunt zeggen: Er is behoefte aan. Ik denk dat er in deze tijd voornamelijk behoefte is aan mensen die bereid zijn zelf te denken, bereid zijn te handelen vanuit zichzelf en die bovenal bereid zijn het recht van anderen dit ook te doen, te respecteren. Maar dat kan een visie of vergissing mijnerzijds zijn.

- x Zijn er krachten die alleen een goeroe of leraar kan overdragen en op een andere manier niet te verkrijgen zijn?
- Nee, dergelijke krachten bestaan niet, voor zover mij bekend. Maar het is natuurlijk wel zo dat je zelf kroketten kunt maken, maar dat het vaak gemakkelijker is ze uit de automaat te trekken. U kunt zelf leren dansen, maar het is verstandiger een paar lessen te nemen. In deze zin kun je zeggen dat de goeroe de weg bekort. Je kunt niet zeggen dat hij u iets kan geven of overdragen, hetzij magisch of anderszins, dat u niet zelf zou kunnen ontwikkelen. Want alles wat u ontwikkelt moet in uzelf aanwezig zijn, al is het alleen maar in beginsel. Datgene wat in u niet bestaat kan door niemand in u worden gelegd.
- x De manier waarop je die dingen kunt vinden kun je die uit boeken halen of zijn er andere manieren voor?
- Je kunt het uit het leven zelf halen en daar horen boeken soms bij. Je kunt het uit je innerlijk bewustzijn halen, maar vaak heb je boeken nodig om te kunnen formuleren wat je innerlijk voelt. Boeken kunnen dus wel helpen, maar ze zijn zeker niet bepalend. Het eigen zijn en innerlijk beseffen is bepalend en dat blijft het in alle gevallen.

SLOTWOORD

Het is opvallend hoeveel meesters, goeroes, vergelijkingen van krachten van geestelijke leiders en dergelijke in uw vragen aan de orde zijn gekomen. Het is alsof u onbewust zoekt naar de zekerheid van een rangorde. Zolang u dit doet zult u blijven constateren dat de meeste goeroes bedriegers zijn. Maar wanneer u begint uit uw eigen waarheid te leven, te zoeken naar die harmonieën waardoor u zich meer van uzelf en van uw wereld bewust wordt, zonder alle schijn en alle vooropgezette meningen, dan zult u zeggen: Och, goeroes zijn eigenlijk een zegen voor de mensheid, ze zijn noodzakelijk. Want u mag nooit uit het oog verliezen, voor sommige mensen is zelfs de vertekende leer van Jezus zoals deze wordt gepredikt, het belangrijkste steunpunt voor hun geestelijk verdergaan. Voor anderen is het de leer van de een of andere min of meer obscure geestelijke leraar elders, een sekteleider of zelfs maar alleen een belofte van uitverkiezing. Voor deze mensen is die weg op dit ogenblik de weg die zij kunnen gaan en daarom ook zeer zeker mogen gaan. Maar de werkelijkheid is niet afhankelijk van hetgeen ligt in een goeroe, of in een leer, of in een verwachting van een hiernamaals, of een voortleven op aarde. De werkelijkheid is het tijdloze waarvan we allen deel zijn en waarvan wij ons eens bewust zullen worden. Sprek dan in uw leven niet over vragen als: Hoe zou het hiernamaals zijn? Wat wil God van mij? Want als hij iets van u wil, dan heeft Hij het in u gelegd. Houdt u bezig met de vraag: Hoe kan ik in mijzelf bewuster en harmonischer leven?

Hoe kan ik voor mijzelf meer waar en daardoor met mijzelf meer tevreden zijn, zonder anderen op enigerlei wijze geweld aan te doen of te dwingen? Dit is de weg langs welke de mensen tot vrijheid komen. Dit is de bewustwording die uiteindelijk voert tot de verlichting.

Beoordeel niemand naar uzelf. Beoordeel uzelf niet aan de hand van de voorbeelden van anderen. Probeer uzelf te kennen en anderen te aanvaarden. Dat zal vaak moeilijk zijn, omdat uiterlijke zaken u altijd meer beroeren dan de innerlijke waarden, die toch in wezen belangrijker zijn. Maar probeer het.

Nogmaals zou ik hier aan toe willen voegen: Wees zo goed en beschouw ons uit de geest niet als goeroe. Als een van u misschien een band aangaat met een van ons, dan is dat een zuiver persoonlijke zaak. Leer denken mens. Want als je hebt leren denken vind je de mogelijkheid je innerlijk beseft voor jezelf aanvaardbaar uit te drukken. En omdat een mens uitdrukking moet geven aan al wat er in hem leeft voordat hij het als wezenlijk, als existent kan beschouwen, is dat een heel belangrijke stap.

Ik zeg u niet: Heb uw naasten lief, want de predikanten van naastenliefde hebben zoveel destructie veroorzaakt, dat wij een dergelijke verantwoordelijkheid niet op ons willen laden. Maar wij zeggen wel: Verdraag uw naaste en probeer hem te beseffen zoals hij is. Als u de werkelijkheid van uw naaste beseft dan zult u die naaste liefhebben gelijk uzelf. Want dan kunt u zeggen: Wij zijn eigenlijk een en hetzelfde. Deel van één kracht, déél van één werkelijkheid. Vele goeroes hebben u dat op vele wijzen gezegd. Ik heb het hier herhaald. Als er dan hier en daar soms wat handigheidjes bij te pas komen, ook in de vraag-beantwoording (ik heb een paar lange vragen lekker opzij geschoven), dan moet u ons dat gewoon maar vergeven en u moet het ook de goeroes vergeven. Slechts daar waar zij u tegen uw wil de vrijheid ontnemen die u voor uzelf zoekt, mag u hen veroordelen en verwerpen.

Mag het u gegeven zijn in uzelf iets van die kracht en van die werkelijkheid te beleven die het u mogelijk maken de innerlijke waarheid als leidraad voor geheel uw bestaan te aanvaarden.

Goedenavond.